

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ПЕТЪР И ТРИМАТА
ИСПОЛИНИ
НЕМСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Една майка си имала две деца — момче и момиче. Тя обичала момичето, глезела го, не го карала да върши нищо и го хранела със сладки и шоколад, а момчето мразела, биела го за всяка дреболия, будела го още в тъмни зори и го съсипвала от работа. Момичето било милвано, галено, целувано, като че ли е някоя княгиня, а момчето ядяло плесници и ритници. То получавало вечер по една кора твърд хляб и спяло в плевника. Майка му го викала Петър Глупака, макар че момчето не било по-глупаво от сестра си.

Един ден, след като Петър Глупака — както винаги — бил посинял от бой, защото в невниманието си счупил една паница, той казал на майка си:

— Ще се махна отгук. Ти всеки ден ми казваш, че от мене няма никаква полза, че за нищо не ме бива. Караш ми се, биеш ме, както се бие добиче. По-добре ще бъде да се махна. Все ми се струва, че и другаде ще намеря това късче сух хляб, което получавам тук.

— Прав ти път, Петре Глупако! — рекла майката. — Да не мислиш, че ще тръгна да те търся? Върви, дето ти е воля! Дано намериш другаде по-добро място от това.

На изпращане тя дала на сина си цял самун хляб. Той си взел и един чук, който намерил на тавана — да му служи вместо оръжие, понеже нямал нож. Петър тръгнал по света да си търси щастието. Вървял ден, вървял два, вървял три, додето му се свършил хлябът. Отбил се в един богаташки чифлик край пътя — да иска работа. Дали му да цепи дърва. Там прекарал няколко месеца, но после напуснал, защото господарят бил скъперник: хранил слугите си зле и не им плащал уреченото.

Петър Глупака тръгнал отново на път. Вървял няколко дена, докато стигнал в едно село. Там се главил ратай при попа — да му върши тежката работа. Но и в поповата къща не можал да стои повече от няколко месеца; попадията била проклета жена: за всичко, що стане, обвинявала все ратая. И оттам излязъл Петър.

Отново тръгнал по широкия свят. Ходил той дълго и на много места работил все груба работа. Пораснал, станал много силен: насреща му не се излизало.

Една вечер, както вървял по пътя, далеч от град и село, видял една висока къща, прилична на замък. Приближил се и съзрял на прозореца три моми, че гледат към него и се смеят.

— Добър вечер — казал Петър. — Имате ли нужда от ратай? Тръгнал съм да търся работа.

— Дал Бог добро, момко. Трябва ни кравар. Ако можеш да вършиш тая работа, влез, та се навечеряй и преспни, а от утре ще се заловиш да пасеш кравите.

Петър влязъл в къщата. Нагостили го добре — толкова добре, че той се зачудил: не знаел на какво се дължи тая висока чест. После го завели в една хубава спалня и му постлали меко легло. Изтегнал се Петър Глупака и дълго не можал да заспи, макар че бил уморен от пътя: за пръв път през живота си лягал той на такова легло.

На заранта момите му дали цяла торба с мек хляб, печено месо и сирене, па и пълна кана с вино. Той изкарал кравите, трите моми му пожелали добър час и се прибрали, а Петър отишъл на полето с добитъка. Денят бил хубав и светъл. Греело слънце. Петър се почувствал щастлив. Легнал на сянка под едно дърво и пасъл кравите до пладне. Сетне се наобядвал и — като дремнал малко — подкарал отново животните.

Но надвечер от близката гора излязъл един рицар. Той бил едър като исполин. Облечен бил в сребърна броня. Рицарят изтеглил меча си и викнал на Петра:

— Кой си ти?

— Аз съм Петър Глупака — отвърнал краварят.

— Какво правиш тук?

— Крави паса.

— Чии са тия крави?

— Не е твоя работа.

Рицарят се ядосал.

— Ще те науча аз кому отговаряш тъй нахално. Ей сега ще ти отсека главата.

И той размахал меча си. Но Петър извадил от торбата си чука и пернал с него исполина право по челото. Рицарят паднал от коня. Краварят вързал коня за едно дърво в гората, съблякъл бронята на рицаря и я скрил в една пещера, а после подкарал кравите към къщи, сякаш нищо не е станало. Като се връщал, видял, че и трите моми стоят на прозореца и гледат към него. Те му махнали с ръка още отдалеч. И той ги поздравил.

Влязъл Петър Глупака вкъщи. Седнали да вечерят. Момите запитали краваря как е прекарал деня. О, той е прекарал деня отлично. Пасбището е добро: не липсва трева за кравите. А и животните са кротки: не щат много надзор и лесно се прибират. Ами не е ли идвал никой при него? О, не: никой не е идвал, ако не се смятат чучулигите и другите птички, които цял ден се навъртат по ливадите. Да, и един-два заека са се мярнали, тичайки към гората. Но дали не е видял някого да излиза от гората? О, не, никого не е виждал да излиза. Да, да, един таралеж е излязъл от гората, ала за него не заслужава да се приказва.

— Защо ме питате? — рекъл Петър. — Кой живее в тая гора и кой може да излезе оттам?

— Говори се, че някъде в гората живеел някакъв си рицар, уж исполин и много силен. Но ние не сме го никога виждали. Може би той дори и не съществува.

Тъй казали момите, но те знаели, че рицарят не е измислица, защото той избивал всички кравари, които се главявали при тях, и никой от тия кравари не се връщал вече. Затова се и зарадвали трите моми, като видели, че иде нов кравар; още повече се зарадвали, като го видели тая вечер, че се връща жив и здрав и води кравите. Но те не казали нищо за това на Петра — да не го изплашат.

На другата сутрин ратаят изкарал пак кравите. И тоя ден минал благополучно. Ала когато се свечерило, от другата страна на гората излязъл втори рицар — по-едър и по-силен от първия. Той бил облечен в златна броня. И оръжието му било златно. Още отдалеч той изтеглил меч си и запитал Петра какво прави.

— Нали ме виждаш? Крави паса.

— Чии крави пасеш, безделнико?

— Това не ти влиза в работата, разбойнико.

Рицарят се ядосал страшно и заплашил Петра, че ще му отреже главата. Краварят измъкнал и тоя път чука и замерил с него конника по челото. Рицарят се преметнал от коня си. Петър Глупака му съблякъл дрехите и ги скрил при другите, а коня му вързал за второ дърво. После си тръгнал с кравите. Момите го видели още отдалеч и се развикали радостно:

— Петър си иде пак. Петър се връща пак.

И излезли да го посрещнат.

На вечерята те го разпитвали дълго как е прекарал деня и какво е видял, но той не им казал нищо за рицаря.

На третата заран ратаят изкарал отново кравите на паша. Цял ден работата вървяла добре. Почнало да се мръква. Петър наченал да се озърта насам-натам, обаче не видял никакъв рицар да излиза от гората. И той спокойно подкарал кравите към къщи. Ала когато прекосявал част от гората, за да си отиде по-скоро, видял, че в една висока скала се отваря врата. Петър отпратил кравите да си вървят, а той се спрял да гледа. Любопитно му било да види кой ще излезе оттам.

Малко след това от вратата се показал рицар, много по-едър от първите двама, на голям кон. Рицарят бил облечен в броня от едри елмази. Дрехите му светели в тъмнината. Като видял Петра, той препуснал към него коня си и извадил своя меч.

— Какво правиш в моята гора? — викнал рицарят с гръмотевичен глас. — Да не си някой разбойник?

— Правя каквото правя; това не е твоя работа — рекъл Петър Глупака спокойно.

— Така ли се отвръща на господар? Ще те науча аз как трябва да приказваш. Ей сега ще ти отсека главата.

Но преди исполинът да замахне с меча си, краварят го ударил с чука по челото и го усмъртил. И неговите дрехи той съблякъл, па ги скрил. И неговия кон завързал за едно дърво в гората. Но тоя път не побързал да се върне вкъщи, а решил най-напред да види какво има зад оная врата, отдето бил излязъл исполинът.

Петър Глупака влязъл в подземиято, а то било много дълбоко: трябвало да слезе цели седемстотин и седемдесет и седем стъпала надолу, докле стигне в една широка стая с голям светилник в средата и с много врати наоколо. Поспрял се той да си почине, защото бил уморен от това слизане в тъмнината по толкова много стъпала. Сетне влязъл в една от стаите. Там имало стан, който тъче сам всякакви платове, после — ножици, които кроят сами всякакви дрехи, и игли, които шият сами каквото им дадеш. Станът дотъкавал един широк плат от коприна, злато и сребро, но нямало кой да му сложи кроено с нови конци.

— Дайте ми конци! — викал той. — Дайте ми копринени конци, златни жици и сребърни нишки.

Петър взел три кросна с конци и ги сложил на стана.

Ножиците докроявали три ката мъжки дрехи и три — женски. И те искали още работа: свършили им се били платовете.

— Дайте ни платове! — викали ножиците. — Дайте ни вълнени платове и ленени, и копринени. Не можем да стоим без работа: ще ръждясаме и тогава за нищо няма да ни бива.

Петър сложил на ножиците платове. В това време иглите, които дошивали няколко ката дрехи, два-три юргана, четири-пет сърмени наметала и една дузина детски шапчици, се разпискали:

— Дайте ни нещо скроено — да го ушием! Дайте ни работа! Ако не шием денонощно, ще ни изтъпчат върховете.

Петър взел оня куп скроени платове, що се бил натрупал до ножиците, и го дал на иглите. После влязъл в друга стая. Там имало три пещи, които сами печели хляб, три котела, които сами готвели всякакви гозби, и три тигана, които сами пържели разни ястия. Пещите поискали брашно, а тиганите и котлите — месо и зеленчук. Петър им дал. Тъй като бил много гладен, седнал, та се наял добре. После минал в трета стая. Тя била зеленчукова градина. През цялата година там растял всякакъв зеленчук. В четвъртата стая, която била овощна градина, зреели постоянно всякакви плодове. Петър си откъснал и му се сторили много вкусни.

Той обиколил всички стаи. Във всяка от тях видял по нещо чудно, каквото не бил и сънувал дотогава. Най-последно, когато бил решил вече да си върви, зърнал в дъното една малка врата, много помалка от другите, които били направени като за исполини. Тая врата била според човешки ръст, но нямала ни брава, ни ключ, ни дори ръчка. Натиснал я Петър. Тя не се отворила. Тогава той извадил от торбичката си чука и ударил с него вратата. Тя се отворила. Той влязъл, а вратата се затворила тутакси сама след него.

Тази стая била съкровищница на исполините. Тя била пълна чак до потона със злато, скъпоценни камъни и чисто сребро. Петър не бил виждал през живота си дори и малка купчинка жълтици, а тук имало цели купища чисто злато, каквото не се намира никъде другаде по света. Той се зарадвал, като видял това бляскаво злато и тия скъпоценни камъни, които светели като звезди. От радост се преметнал няколко пъти презглава, както правел, когато бил дете.

Да, всичко това било много хубаво. Но той трябвало да отиде при своите господарки — трите моми. Защото на Петра не дохождало на

ум, че след като е намерил тия съкровища, може да живее вече и без господар.

И ето, той излязъл от съкровищницата, минал през кръглата стая и почнал да се изкачва по стъпалата — по ония седемстотин и седемдесет и седем стъпала, които водели към вратата. Когато излязъл на чист въздух, заключил вратата и взел ключа. Той се смятал за стопанин на голямото подземие с чудесиите в него, защото бил убил тримата исполини, прежните му господари. После отишъл там, дето бил скрил рицарските премени. Облякъл елмазената, качил се на най-едрия кон и препуснал към замъка на трите моми.

Било късно през нощта. Девоjkите не си били още легнали. Те седели пред сложената трапеза, плачели и се вайкали, че кравите са се върнали без краваря. Какво се е случило? Навярно някой от рицарите е излязъл и го е убил.

Тъкмо в това време се потропало на вратата. Момите отворили и видели един хубав момък, облечен в елмазена броня, на кон.

— Кой си ти, юначе? — запитала го най-голямата сестра.

— Аз съм рицар, който иде отдалече и моли за подслон — отвърнал Петър Глупака.

Момите се спогледнали. Не знаели дали да го пуснат по това време. Но най-голямата казала:

— Добре, юначе. Влез и пренощувай. Виждаме те, че си честен човек.

Петър отвел коня в обора и влязъл в трапезарията при момите.

— Не ме ли познавате? — запитал ги той.

— Как ще те познаваме? Сега те виждаме за пръв път.

— Та аз съм Петър, Оня, който ви пасе кривите.

— Не може да бъде. Вярно е, че приличаш на него, но ти не си Петър, нашият кравар.

— Аз пък ви казвам, че съм същият тоя Петър, който уби тримата исполини.

И той разказал на момите какво му се е случило на пасбището през трите дни, когато пасъл кравите.

— Тия исполини бяха и разбойници, и магьосници — рекла най-голямата сестра. — Те крадяха съкровища от всички земи по света. И от нашия замък са откраднали много нещо, когато бяха живи родителите ни. Те убиваха хората с пестници и никой не смееше да им

се съпротиви. Ти си наистина голям юнак, щом си ги убил. Блазе на оная мома, която ще се омъжи за тебе.

А Петър ѝ казал:

— Тая мома си ти.

И те се оженили. Петър Глупака си издигнал голям замък в гората. Задна стена на замъка станала високата скала, отдето се влизало в подземие с чудесиите. Понеже бил страдал много през живота си, Петър обичал бедните. Той отворил вратата на замъка за всички. Всеки можел да влезе и да се нахрани, да си вземе дрехи, да си вземе пари, колкото му трябват: господарят на замъка ги не жалел. Неговите уреди в подземие работели, за да хранят и обличат мнозина, а златото му било толкова много, че имало за всекиго.

Петър се прочул. Славата му стигнала чак до най-далечните градове на оная земя. Мнозина отивали — просто от любопитство — да видят чудния му замък и да хапнат от ония ястия, по-вкусни от които нямало никъде.

По едно време в селото, дето живеела Петровата майка, завилняла чума. Хората почнали да мрат като мухи. Майката и дъщерята избягали, за да се спасят от болестта. Дълго се лутали те, както се лутал някога Петър Глупака, и най-сетне чули, че близо до града, дето били изпаднали, има някакъв чуден замък; всеки може да отиде там, да се нахрани и да се облече, па дори да получи и пари, които господарят раздава с щедра ръка. Майката и дъщерята се запътили за там.

Една вечер те пристигнали в замъка. Посрещнал ги млад мъж — усмихнат и любезен. Той ги познал, но те — разбира се — не го познали. Кой може да допусне, че тоя богато облечен господар, съпруг на жена хубавица, е същият Петър Глупака, който преди години е ял бой за всяка постъпка? Не, туй не може да бъде. Петър Глупака сега работи някъде като ратай или е загинал отдавна.

Господарят на замъка разпитал жената и момата кои са и откъде идват. Те му казали. А той рекъл:

Слушал съм за това село. Струва ми се, че оттам е родом Петър Глупака.

— Петър Глупака ли? — викнала учудено майката. — Че той ми е син. Откъде го познаваш?

— Преди време мина оттук.

— Накъде отиде?

— Не знам. Не го питах.

— Ох, клетият! Поне здрав ли беше?

— Здрав като челик.

Майката въздъхнала, па рекла:

— Добро момче беше наш Петър, но аз — да си призная — се отнасях зле към него. Прокудих го още на младини. Слушаше ме той, моят Петър, а пък аз постоянно го корях и биех. Дали си спомня за мене, или ме е забравил?

— Спомня си. Каза ми, че имал майка и сестра. Да, той ми разправи какво е претеглил. Дълго се лутал по света, докато на края попаднал в един замък — ей оня, който стърчи там, отвъд поляната. Главил се кравар у три добри моми. Случило му се да убие трима великани и да им завладее имотите. После си издигнал ей тоя замък, дето сте сега, и се оженил ей за тая жена, която е моя жена. Да, мамо, аз съм Петър Глупака.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.